

IZBOR
VIJESTI NAJNOVI
KRONIK MOJE
POLITIK C/B |
DRUŠTV BOJA
KULTUR Ž | Ж |
KOLUMN _____

VEZANI ČLANCI

Voda će pogurati povratak

Voda konačno stiže u Islam Grčki

*Bojimo se da će nas zaobići kad
budu dijelili kontejnere*

Водовод за Маличку

*Anja Šimpraga: Voda mora biti
dostupna svakom domaćinstvu*

*Tri slikarska dana u Petrinji,
Moštanici i Brestu*

Barem smo sada na sigurnom

*Epidemija usporila gradnju
vodovoda*

KRONIKA | 13/09/2021 |

PIŠE Tamara Opačić |

U bunaru ni kapi, vodovodu ni traga

Od ukupno 456 naselja u Sisačko-
moslavačkoj županiji, na sustav

*U iščekivanju investicija
Dijelovi općine Ervenik dobili
vodu*

javne vodoopskrbe nije ih spojeno 231. Među njima je selo Moštanica, čiji stanovnici od novoizabrane petrinjske vlasti peticijom traže proširenje postojeće vodovodne mreže

Bunar presušio – Milan Ivanić

I ako se netom vratio s posla, za MILANA IVANIĆA iz Orašara, zaseoka sela Moštanica, nema predaha. U prikolicu traktora tovari četiri ogromna plastična kanistra i odvozi ih do nekoliko kilometara udaljenih Kladara. Tamo ih puni vodom iz

bazena koji je nekoliko domaćinstva, nekadašnjih kooperanata mesnog giganta Gavrilović, izgradilo u godinama prije rata. Voda koju je zagrabio može se koristiti za pranje odjeće, zalijevanje vrta i održavanje osnovne higijene, dok onu za piće i kuhanje mora kupovati ili sakupljati sa seoskih izvora. Drugog izbora nema jer Moštanica nije spojena na vodovodnu mrežu. Sve do razornog potresa, koji je na samom kraju prošle godine pogodio Sisačko-moslavačku županiju, preostalih 80-ak stanovnika toga petrinjskog sela vodom se opskrbljivalo iz bunara koje u tom kraju ima većina domaćinstava.

- Nekada smo u bunarima imali taman toliko vode da zadovoljimo osnovne potrebe u kućanstvu i napojimo stoku. Sve češćim dolaskom sušnih razdoblja razina je počela stagnirati, a onda je na sve još udario potres i poremetio podzemne kanale kroz koje su prodirali prirodni, podzemni izvori. Otad nemamo ni kapi - govori 40-godišnji Ivanić, jedan od potpisnika peticije kojom je od novoizabrane petrinjske vlasti, predvođene HDZ-ovom gradonačelnicom MAGDALENOM KOMES, nedavno zatraženo proširenje postojeće vodovodne mreže. Kako nam objašnjava ZORAN DRAGIĆ, predsjednik Mjesnog odbora Moštanica - Blinja i inicijator peticije, vodovod je doveden u susjednu Budičinu.

Svjesni smo da Grad Petrinja nema novog vodovoda zbog problema koji je donio potres. Ali makar da se pojavio novi vodovod, selu i kažu da će ga pružiti glavnim putem – govori Zoran Dragić

- Posljednjih desetak godina se redovno obraćamo lokalnim vlastima s molbom da riješe bar dio infrastrukturnih problema s kojima se suočavamo, od nedostatka javne rasvjete, asfalta i kanala do naše osnovne ljudske potrebe, vode bez koje ne možemo normalno živjeti. Iz nekog razloga za nas u Moštanici svih tih godina nema novca, dok se za okolne stanovnike uvijek iznađe neko rješenje - kaže Zoran Dragić, koji je prošlog tjedna peticiju i prikupljene potpise predao u ured petrinjske gradonačelnice. Dragić se nada da će im novoizabrana vlast u narednim mjesecima izaći ususret sa slanjem većeg broja vatrogasaca, zaduženih za dovoz cisterni s vodom.

- Svjesni smo da Grad Petrinja nema novca zbog svih problema koje je sa sobom donio potres. Ali makar da se pojave u selu, pokažu dobru volju i kažu da će vodovod za početak pružiti glavnim putem. Samo da nam daju neku nadu jer bez vode više ne možemo - govori on i dodaje da osim staračkom stanovništvu, nedostatak vodovodne mreže najveće probleme zadaje vlasnicima OPG-ova i investitorima koji su u njihovom selu počeli ulagati u ruralni turizam.

- Cisterna vode košta oko 130 kuna. To prosječnoj porodici bude dovoljno za nekih desetak dana i onda opet iznova. Vlasnici obližnjeg

turističkog imanja snabdijevaju se po duplo skupljim cijenama pošto vode moraju imati i za punjene bazena. Time se šalje loša poruka svima koji žele nešto raditi u ovome kraju - kaže predsjednik lokalnog mjesnog odbora.

Predao peticiju za gradnju vodovoda – Zoran Dragić

Moštanica je jedno od 231 naselja s ukupno 18.089 stanovnika na području Sisačko-moslavačke županija koja nisu spojena na sustav javne vodoopskrbe. Riječ je o županiji koja je po opskrbljenosti stanovništva vodom za piće i stanju vodoopskrbnih objekata i prije potresa bila ispod

prosjeaka Republike Hrvatske, navodi se u odgovoru koji su Novosti dobile od Hrvatskih voda. "Zbog malog broja stanovnika koji žive na velikom području, izgradnja i održavanje sustava traže veća ulaganja. Tome treba pribrojiti i saniranja posljedica ratnog razaranja komunalne infrastrukture. Naime, gubitci vode na području Sisačko-moslavačke županije su u 2020. prosječno iznosili oko 52 posto, a na području Banije u nekim manjim vodoopskrbnim sustavima i do 80 posto. Potres je uzrokovao još veći broj puknuća i curenja na vodoopskrbnoj mreži, a pojedini objekti javne vodoopskrbe na području koji je najviše zahvatio potres su značajnije oštećeni, kao što je područje Petrinje, Gline i Siska", stoji u odgovoru.

Iz Hrvatskih voda poručuju da se na području Sisačko-moslavačke županije intenzivno radi na izgradnji i rekonstrukciji vodoopskrbnih objekata. U ovoj godini za tu je svrhu osigurano 59,243 milijuna kuna, pa će vodovod dobiti stanovnici sela Brest, Mala Gorica, Hrastovica, Taborište i Mala Budičina. Započinje i izgradnja magistralnog cjevovoda Glina – Maja – Dragotina, a uz rekonstrukciju vodoopskrbne mreže u Jasenovcu, pred završetkom je izgradnja vodovoda Kozibrod – Kostajnica. Time će biti olakšan život dijelu stanovnika Općine Dvor.

NIKOLA ARBUTINA, načelnik Dvora, kaže nam da je od ukupno 64 naselja na području te općine do 2000. godine njih samo pet bilo spojeno na javni vodovod. Zahvaljujući novijim projektima, do kraja godine bit će priključeno još sedam naselja, čime će to područje dobiti još 32 kilometra vodovodne mreže.

- Radi se o jako skupim projektima koje Općina Dvor ne može sama financirati, a tek unazad sedam godina Hrvatske vode su počele ulagati u izgradnju nove mreže, odnosno sanaciju postojećih gubitaka na ovom području. Problem je što naša općina nije zahvaćena nijednim rješenjem aglomeracije, što znači da za ovaj kraj nisu predviđene veće vodovodne investicije. Dobijemo tek onoliko koliko uspijemo izlobirati na početku svake godine - veli on. Ako se javna mreža nastavi širiti postojećim tempom, napominje Arbutina, voda ni za 20 godina neće stići u svako od preostalih 48 naseljenih sela.

- Mi smo ruralno područje s većim brojem grla stoke, zbog čega ljudi potroše i pod nekoliko kubika vode na dan. Općina ima svoje cisterne, ali problem je što zbog učestalih suša više nemamo odakle dovoziti vodu. Zbog dislociranosti nam je preskupo da je dovozimo iz Petrinje ili nekih drugih sredina. Suočavamo se sa situacijom za koju nemamo rješenje - govori načelnik Dvora i dodaje da će s problemima

uskoro susresti i oni koji su spojeni na vodovodnu mrežu.

- Prema strategiji Hrvatskih voda, građani sada plaćaju vodu prema količini koja im je isporučena. Međutim, plan je da se uskoro počne s naplatom zahvaćene vode. Drugim riječima, naplaćivat će se sva količinu koja uđe u mrežu. Dio naše mreže, koji je izgrađen prije rata, zbog dotrajalosti ima gubitke i po 60 do 70 posto, a da to riješimo trebaju nam velika sredstva - kaže Nikola Arbutina.

Uz Dvor, Sunju, Vrginmost, Lekenik i Majur, na popisu onih sredina koja s obzirom na postojeću izgrađenost vodovodnog sustava imaju manju mogućnost priključenja na javnu vodoopskrbu nalazi se i Glina. Bijele Vode, Mali Gradac, Veli Gradac, Drenovac i Mali Obljaj samo su neka od na desetke glinskih sela čiji stanovnici ovise o prirodnim izvorima ili bunarima koji su u najvećoj mjeri stradali u potresu. Iz Hrvatskih voda nam je potvrđeno da su u sanaciju bunara uključeni volonteri Hrvatskog križa. Međutim, BRANKA BAKŠIĆ MITIĆ, dogradonačelnica Gline iz redova srpske manjine, kaže da će, nastavi li se taj posao raditi postojećim tempom, svi bunari na području Sisačko-moslavačke županije biti sanirani tek za 30 godina.

- Ovdje su ljudi naučili živjeti s različitim izazovima, pa se pokušavaju snaći kako god mogu i

umiju. Problem su brojna staračka domaćinstva koja sebi ne mogu dovesti vodu. Volonteri Crvenog križa im dostavljaju onu za piće, ali ni to nije rješenje, pogotovo za velikih vrućina. Usto je površina Grada Gline ogromna, a sela raštrkana - objašnjava u razgovoru za Novosti Bakšić Mitić. Kao jedan od najradikalnijih primjera izdvaja onaj koji je nedavno zatekla u Martinovićima. U tom selu, dodaje dogradonačelnica Gline, živi žena s četvero maloljetne djece od kojih je jedno s teškoćama u razvoju. Kako bi prehranila svoju obitelj, brine i za stoku.

- Ta žena već mjesecima pere veš na ruke i jedva uspijeva napojiti blago. To je prava slika Banije. Riječ je o području u koje se ni prije niti poslije rata nije ulagalo. Nekome je očito bilo u interesu da taj kraj nesta. Zbog toga ne čudi što se ljudi, pogotovo mladi, iseljavaju. Država se napokon treba odlučiti hoće ili ovaj kraj pretvoriti u lovišta ili područje pogodno za život. A voda je, kao osnovno pravo svakog čovjeka, jedan od prvih preduvjeta za opstanak ovoga kraja - kaže Branka Bakšić Mitić.

Ovaj tekst napisan je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama